

Protocol Medisch Handelen

Auteur: Marjolein Sterenberg
Versie april 2025

Inhoud

Inleiding over medicijnverstrekking en medisch handelen	3
1. Het leerling wordt ziek op school	4
2. Het verstrekken van medicijnen op verzoek	4
3. Medische handelingen	5
Bijlage 1	6
Toestemmingsformulier voor het verstrekken van medicijnen op verzoek	6
Bijlage 2	9
Toestemmingsformulier voor het uitvoeren van medische handelingen	9
Bijlage 3	12
Bekwaamheidsverklaring	12
Bijlage 4	14
Richtlijnen ; Hoe te handelen bij een calamiteiten	14

Inleiding over medicijnverstrekking en medisch handelen

Leraren op school worden regelmatig geconfronteerd met leerlingen die klagen over pijn die meestal met eenvoudige middelen te verhelpen is, zoals hoofdpijn, buikpijn, oorpijn of pijn ten gevolge van een insectenbeet. Dan is het geven van een paracetamolletje vaak al voldoende. Maar het kan ook voorkomen dat de schoolleiding het verzoek van ouder(s)/verzorger(s) krijgt om hun kinderen de door een arts voorgeschreven medicijnen toe te dienen.

Een enkele keer wordt zelfs werkelijk medisch handelen van docenten gevraagd. De schoolleiding aanvaardt met het verrichten van dergelijke handelingen een aantal verantwoordelijkheden. Leraren begeven zich op een terrein waarvoor zij niet gekwalificeerd zijn.

Met het oog op de gezondheid van leerlingen is het van groot belang dat de school en docenten in dergelijke situaties zorgvuldig handelen.

Met dit protocol maken we duidelijk welke medische handelingen, door ons als school en door de docenten, als verantwoord worden geacht om uit te voeren. Voor ouders en docenten is het duidelijk welke richtlijnen wij aanhouden bij medicijnverstrekking en medisch handelen.

Hierbij onderscheiden we 3 situaties:

- De leerling wordt ziek op school
- Het verstrekken van medicijnen op verzoek
- Medische handelingen

Deze 3 situaties worden ook beschreven in dit protocol.

In de bijlages zijn opgenomen de betreffende toestemmingsformulieren.

Ondanks beschrijvingen in dit protocol blijft gelden dat de individuele leraar mag weigeren handelingen uit te voeren waarvoor hij zich niet bekwaam acht.

N.B. Voor de leesbaarheid van het stuk zullen we hierna spreken over ouders wanneer wij ouder(s) en verzorger(s) bedoelen.

Alle ouders en medewerkers van onze school worden geacht van de inhoud van dit protocol op de hoogte te zijn.

1. Het leerling wordt ziek op school

Het kan voorkomen dat uw kind gezond naar school gaat en tijdens de schooluren zich niet lekker voelt, zich verwondt, door een insect wordt geprikt of iets dergelijks. Bij zo'n kleine verwonding zal de school de ouder hiervan niet op de hoogte stellen, als wordt overgegaan tot het geven van een pijnstillertje of het smeren van een verlichtende zalf. In geval van ziekte zal de school altijd contact opnemen met de ouders om te overleggen wat er moet gebeuren. Is er iemand thuis om het leerling op te vangen? Wie haalt het kind op? Een enkele keer komt het voor dat de verantwoordelijke ouder niet te bereiken is. Als deze situatie zich voordoet dan zal de meldkamer of een BHV'er (bedrijfshulpverlener) een zorgvuldige afweging maken of uw leerling gebaat is met een 'eenvoudige' pijnstillertje of verlichtende zalf, of dat een arts geraadpleegd moet worden. De ouders dienen voor aanvang van het schooljaar aan te geven of het verstrekken van een "paracetamolletje" **niet** geoorloofd is. Bij geen bericht gaan wij er als school van uit dat de ouder hiervoor toestemming geeft. De ouders zijn altijd verantwoordelijk voor het doorgeven van gevoeligheden of allergieën bij hun zoon/dochter.

2. Het verstrekken van medicijnen op verzoek

Kinderen krijgen soms medicijnen of andere middelen voorgeschreven die zij een aantal malen per dag moeten gebruiken, dus ook tijdens schooluren.

We kunnen hierbij te maken krijgen met:

1. Structureel medicijngebruik (bijv. pufjes voor astma, medicijnen tegen allergische reacties)
2. Incidenteel medicijngebruik (bijv. antibiotica, hoestdrank)

Ad 1

Wanneer leerlingen structureel medicijnen gebruiken onder schooltijd, of wanneer elke dag de kans aanwezig is dat medicijnen toegediend moeten worden, dan wordt van ouders gevraagd om bijlage 1 en formulier 1 in te vullen en te ondertekenen. In zijn algemeenheid worden deze handelingen door medewerkers van de thuiszorg of de ouders zelf op school verricht. In zeer uitzonderlijke situaties, vooral als er sprake is van een situatie die al langer bestaat, wordt door de ouders wel eens een beroep op de schoolleiding en de leraren gedaan. Elke docent is vrij om zijn eigen grenzen en voorwaarden aan te geven waaronder hij/zij mee zal werken aan het dagelijkse gebruik/toedienen van medicijnen. Er zal echter altijd geprobeerd worden om een voor beide partijen passende oplossing te vinden waarbij de veiligheid en de gezondheid van het leerling het uitgangspunt is.

Wanneer een leerling overgaat naar een nieuwe jaarlaag en te maken krijgt met een andere mentor, dan is het de plicht van ouders, deze nieuwe mentor te informeren over de situatie en eventueel instructies te geven over het toedienen van de medicijnen.

Medicijnen moeten altijd in de originele verpakking met bijsluiters op school worden

afgegeven. Op school moeten altijd medicijnen aanwezig zijn met een niet-verlopen houdbaarheidsdatum. De ouders zijn verantwoordelijk voor het verversen van de medicijnen wanneer de houdbaarheid verstreken is. Een docent is nooit verantwoordelijk voor het geven van medicijnen die over de houdbaarheidsdatum zijn wanneer ouders geen nieuwe medicijnen op school hebben achtergelaten.

Ad 2

Wanneer een leerling incidenteel, voor een kortdurende periode, onder schooltijd medicijnen toegediend moet krijgen, dan wordt dit door ouders met de mentor besproken en overlegd. Deze geeft het door aan de (aan haar of hem lesgevende) docenten. Elke docent is vrij om zijn eigen grenzen en voorwaarden aan te geven waaronder hij/zij mee zal werken aan het dagelijkse gebruik /toedienen van medicijnen.

We gaan er in het algemeen van uit dat:

- bij dagelijks toe te dienen medicijnen, leerlingen zelfredzaam zijn in het nemen van de medicijnen;
 - medicijnen die thuis genomen kunnen worden, ook thuis worden ingenomen/toegediend (voor of na schooltijd);
 - ouders verantwoordelijk blijven voor het medicijngebruik onder schooltijd;
 - ouders verantwoordelijk zijn voor de juiste informatie naar de docenten (minimaal aan het begin van elk nieuw schooljaar wanneer een andere mentor verantwoordelijk is).
- (Bijlage 1 is van toepassing.)

3. Medische handelingen

Het is van groot belang dat een langdurig zieke leerling of een leerling met een bepaalde handicap zoveel mogelijk gewoon naar school gaat. De leerling heeft contact met leeftijdsgenoten, neemt deel aan het normale leven van een school en wordt daardoor niet de hele dag herinnerd aan zijn handicap of ziek zijn. Ook wij als school zien hoe belangrijk het kan zijn voor het welbevinden van het langdurig zieke leerling om, indien mogelijk, naar (zijn/haar eigen) school te (blijven) gaan.

Wanneer we te maken krijgen met een langdurig zieke leerling of een leerling met een bepaalde handicap waar medische handelingen onderdeel zijn van het dagelijks functioneren, zal de directie van de school in overleg met ouders bekijken wat een mogelijke oplossing kan zijn om de leerling de school te laten bezoeken.

In dit gesprek zal ook gekeken worden naar

- bevoegdheden
- verantwoordelijkheden
- wettelijke regels en voorschriften

Voor het uitvoeren van medische handelingen is een docent niet bekwaam en bevoegd.

(Bijlages 2 en 3 zijn van toepassing.)

Bijlage 1

Toestemmingsformulier voor het verstrekken van medicijnen op verzoek

(inclusief formulier 1)

Mijn zoon/dochter is wel/niet zelfredzaam bij het nemen van het hieronder vermelde
Medicijn:

.....
Ondergetekende geeft toestemming voor het toedienen van de hieronder
omschreven medicijn(en) aan:

(naam leerling): ,.....

geboortedatum: (...-...-.....)

adres:.....

postcode en plaats:.....

naam ouder(s)/verzorger(s):.....

telefoon thuis:..... (06.....

telefoon werk:.....

naam huisarts:

telefoon:

naam specialist:

telefoon:

De medicijnen zijn nodig voor onderstaande ziekte:

.....
Naam van het medicijn:

.....

Medicijn dient dagelijks te worden toegediend op onderstaande tijden:

.....uur

.....uur

.....uur

.....uur

Medicijn(en) mogen alleen worden toegediend in de volgende situatie(s):

.....

.....

formulier 1, behorende bij protocol 'medicijnverstrekking op verzoek'

Dosering van het medicijn:

Wijze van toediening:

Wijze van bewaren:

.....

Controle op vervaldatum door: (naam)

.....

functie:

Ondergetekende, ouder/verzorger van genoemde leerling, geeft hiermee aan de school c.q. de hieronder genoemde leraar die daarvoor een medicijninstructie heeft gehad, toestemming voor het toedienen van de bovengenoemde medicijnen:

naam:

ouder/verzorger:

plaats:

datum: (...-...-.....)

Handtekening:

.....

MEDICIJNINSTRUCTIE

Er is instructie gegeven over het toedienen van de medicijnen op:

(datum)

DOOR:

naam:

functie:

van: (instelling)

AAN:

naam:

functie:

van: (naam school en plaats)

.....

Bijlage 2

Toestemmingsformulier voor het uitvoeren van medische handelingen

(inclusief formulier 2)

Ondergetekende geeft toestemming voor uitvoering van de zogenoemde 'medische handeling' op school bij:

(naam leerling): _____

geboortedatum(...-...-.....)

adres: _____

postcode en plaats:

naam ouder(s)/verzorger(s): _____

telefoon thuis: _____

telefoon werk: _____

naam huisarts: _____

telefoon huisarts _____:

naam specialist: _____

telefoon specialist _____

naam medisch contactpersoon: _____

telefoon med. contactpersoon _____

Beschrijving van de ziekte waarvoor de 'medische handeling' op school bij de leerling nodig is:

.....
Omschrijving van de uit te voeren 'medische handeling':

.....

.....
De 'medische handeling' moet dagelijks worden uitgevoerd op onderstaande tijden:
.....uur

.....uur

.....uur

formulier 2, behorende bij protocol 'medische handeling'

De 'medische handeling' mag alleen worden uitgevoerd in de hieronder nader omschreven situatie:

.....
manier waarop de 'medische handeling' moet worden uitgevoerd:

.....
Eventuele extra opmerkingen:

.....
Bekwaamheidsverklaring aanwezig ja/nee

.....
Instructie medisch handelen

.....
Instructie van de 'medische handeling' + controle op de juiste uitvoering is gegeven op: (...-...-.....)

Door:

naam:

functie:

van: (instelling)

Aan:

naam:

functie:

van: (naam school en plaats).....

Ondergetekende:

naam:

ouder/verzorger:

plaats:

datum: (...-....-.....)

Handtekening:

Bijlage 3

Bekwaamheidsverklaring

Verklaring Bekwaam uitvoeren van medische handelingen

Bekwaamheidsverklaring bij het uitvoeren van medische handelingen

Ondergetekende, bevoegd tot het uitvoeren van de hieronder beschreven handeling verklaart dat,

(naam werknemer):

.....

functie:

werkzaam aan/bij:

.....

na instructie door ondergetekende, in staat is bovengenoemde handeling bekwaam uit te voeren. De handeling moet worden uitgevoerd ten behoeve van:

(naam leerling):

geboortedatum: (...-...-.....)

Het uitvoeren van bovengenoemde handeling is voor de leerling noodzakelijk wegens:

.....

.....

De hierboven beschreven handeling mag alleen worden uitgevoerd op de tijdstippen waarop de leerling op school aanwezig is.

.....

.....

De hierboven beschreven handeling moet worden uitgevoerd gedurende de periode:

.....

Ondergetekende:

naam:

functie.....

werkzaam aan/bij:

plaats:

datum: (...-...-.....)

Handtekening:

Bijlage 4

Richtlijnen ; Hoe te handelen bij een calamiteiten

Richtlijnen, hoe te handelen bij een calamiteit ten gevolge van

- het toedienen van medicijnen aan een leerling
- het uitvoeren van een medische handeling
- Laat de leerling niet alleen. Probeer rustig te blijven. Observeer de leerling goed en probeer het gerust te stellen
- Waarschuw een volwassene voor bijstand (of laat één van de leerlingen een volwassene ophalen waarbij u duidelijk instrueert wat de leerling tegen de volwassene moet zeggen)
- Bel direct de huisarts en/of de specialist van de leerling
- Bel bij een ernstige situatie direct het landelijk alarmnummer 112
- Geef door naar aanleiding van welk medicijn of 'medische' handeling de calamiteit zich heeft voorgedaan (eventueel welke fout is gemaakt)
- Zorg ervoor dat u alle relevante gegevens van de leerling bij de hand hebt (of laat ze direct door iemand opzoeken) zoals:

Naam van de leerling

Geboortedatum

Adres

Telefoonnummer van ouders en/of andere, door de ouders aangewezen, persoon

- Naam + telefoonnummer van huisarts/specialist

Ziektebeeld waarvoor medicijnen of medische handeling nodig zijn

- Bel de ouders (bij geen gehoor een andere, door de ouders aangewezen persoon):

- Leg duidelijk uit wat er gebeurd is.

Vertel, indien bekend, wat de arts heeft gedaan/gezegd

- In geval van opname, geef door naar welk ziekenhuis het leerling is gegaan